

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 3 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam. 61. szám.

Hétfő, március 16.

Az ellenzék és a horvátok.

Budapest, márc. 16.

Az ellenzékét és sajtóját mindegyre képtelenül visszaes helyzetbe sodorja az a pártos indulat, amely vakká teszi a tárgyilagossággal és a valódi közérdekkel szemben és lázas hajhászására ösztönzi mindannak, amivel a kormánynak ártani, vagy legalább kellemetlenkedni lehet. A nemzetiségi kérdésben ugyancsak röstellkedhetik az ellenzék amiatt, hogy anynyira elgaloppozta magát, oly nagy hühöt csapott és aztán oly teljes kudarcra volt kénytelen visszavonulni. De aki nem ura szenvedélyeinek, az a maga kárán sem okul: az ellenzéki sajtó a horvát állapotok tárgyalásában is a legfontosabb ellenmondásba keveredik a való tényekkel, a hazafias törekvésekkel és saját magával is.

Mily hevesen támadta az ellenzék Tiszát horvát politikája miatt! Érthetetlen volt ez a szilaj kirohanás a horvát viszonyok rendezése előtt, de még érthetlenebb az ellenzéki sajtó gánecszkodása ma, az akciónak teljes sikerrel való befejezése után. Tisza ugyanis helyreállította a társországok alkotmányos rendjét, elhárította a magyar—horvát testvéri egyetértés akadályait s az akként megindult békés együttműködést hosszú időre biztosítja a szabor unionista nagy többsége és a bán személye. Skerlecz báró horvát bánt is folyton támadja azonban a magyar ellenzék s merész rabilisztikával ellentéteket keres egyfelől a bán és a kiegyezés horvát hősei, másfelől a bán és a magyar kormány közt.

Pedig már a bán személyét is igen szerencsésen választotta meg Tisza. Skerlecz báró magyar főúr, még pedig születésére, műveltségére és érzelmeire nézve is magyar, emellett családjának horvát tradíciói lévén, senki sem alkalmasabb exponense nála a horvát—magyar egyetértésben. Bizonyítja ezt az a tagadhatatlan siker, amelylyel ő maga is, a szabor is működik a magyar—horvát testvériség szellemében. A társországokban uralkodó politikai állapotok viszont annak a bizonyítékai, hogy Tisza a horvát kérdést igazán alaposan, emberi számítás szerint korszakalkotó módon oldotta meg, még pedig úgy, mint integráns részét a magyar állam és a magyar nemzet konszolidálására irányuló hatalmas programjának.

Ily nagyszerű eredményekkel szemben mibe köt bele a magyar ellenzéki sajtó? Szavakba, jelentéktelen apróságokba. Megbotránkozik például azon, hogy Skerlecz báró egy beszédében Plivericsre, a jeles horvát közjogászra hivatkozott, noha Pliverics közjogi alapfelfogása nem egyeztethető össze a magyar—horvát kiegyezés szellemével. Azt azonban elhall-

gatja a gánecsot kereső ellenzéki lap, hogy a bán nem a kiegyezés kérdésében, hanem a kisajátítási törvénnyel kapcsolatban említette Pliverics nevét, — aminek így egyáltalában nincs politikai jelentősége.

Mit szólunk azonban az ellenzéknek és a sajtónak ahhoz a taktikájához, melyet csak a legadázabb politikai gyűlölködés sugallhat, hogy egy követ fuj a horvát—magyar közjogi kapcsolatok nyílt ellenségeivel, amikor segíti őket abban, hogy odahaza Horvátországban a horvát ügyet eláruló magyarónoknak tünteti fel a kiegyezés alapján álló horvát—szerb koalíciót, amely jobban szit a magyarokhoz, mint a régi horvát nemzeti párt, itt Magyarországon pedig úgy állítja oda a koalíciót, hogy csak színleg paktált le a magyar kormánnyal, de valójában nagyhorvát elszakadási terveket főz.

Ez az a pont, ahol a magyar ellenzék nemcsak az igazsággal, nemcsak a hazafias magyar politikai iránnyal, hanem saját magával is összeütközik s ebből a vészes bonyodalomból ki sem szabadulhat, amíg a tiszta látást zavaró pártos indulatát meg nem fékezi.

HIREK.

Március 15.

— A márciusi ünnepek. —

Nagybecskerek, márc. 16.

Tavaszi verőfény adta a színt, de sikongó orkán adta a hangot a tegnapi márciusi ünnepekhez. A természet tegnap inkább őszi hangulatban volt s az emberek csak az emlékezés heve melegítette, amely a márciusi ünnepélyeken előmlött. Az ünnepélyek mind szépek, fölemelők és lelkesek voltak s ha kinn a trikolórokat tépte is a hideg szél, a lelkeket megmelegítette a márciusi eszmék tüze.

Itt adjuk az ünnepélyekről szóló tudósításainkat.

A templomokban.

A márciusi ünnepeket a templomokban tartott ünnepi istentiszteletek vezették be. A róm. kath. plébánia-templomban d. e. 10 órakor volt az ünnepi zenésmise, amelyen megjelentek a hatóságok fejei dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, alispánhelyettes vezetésével, azonkívül a testületek, iskolák és nagyszámú közönség.

Ünnepi istentisztelet volt az izraelita templomban is, ahol dr. Klein Mór főrabbi méltatta szép beszédében a márciusi napok emlékét, azonkívül istentiszteletek voltak a református és evangélikus templomokban is.

A kaszinó ünnepélye.

Az istentiszteletekről a közönség a Nagybecskereki Kaszinótársulat helyiségébe vonult, ahol d. e. 11 órakor tartotta a kaszinó márciusi ünnepélyét. A kaszinó hatalmas terme zsúfolásig megtelt s a közönség sorában megjelentek közéletünk vezetőiférfiai, köztük: dr. Vinczehidly Ernő m. főjegyző, alispánhelyettes, Tóth István miniszteri tanácsos pénzügyigazgató, dr. Perisics Zoltán polgármester, dr. Kovács Rókus kir. ügyész, Kiss István pénzügyi

tanácsos, dr. Klein Mór főrabbi, Jeszenszky Nándor ág. ev., Szalay József ev. ref. lelkész, Szabóky Károly kir. iparfelügyelő, Cserei Gyula kir. segédtanfelügyelő stb.

Az ünnepség műsorának első száma Gilde Vendel pompás tarogatószóloja volt s a bánatos hangu kurucnótákat a nagybecskereki zenekedvelők egyesületének zenekara kísérte kitűnően Ripka Imre karmester vezetésével.

Utána Takács Gábor közig. tanfolyamhallgató szavalt el élénk tetszés mellett M. Kovács Gyula „Árpád siri álma” című költeményét.

Ezt a nagybecskereki zenekedvelők egyesülete vegyeskarának énekszámával követte, amelylyel tökéletes szabotossággal Beliczay: Nemzeti Himnuszát adta elő Schuster József dirigálásával.

Most dr. Kovács Dezső kir. kincstári ügyész lépett az emelvényre s elmondotta lendületes ünnepi beszédét, amelyben színesen, sok oldalról megvilágítva fejtegette a márciusi események jelentőségét és hatását.

A szép beszédet zajos tapsal honorálta a közönség, majd ismét szavaltat következett: Pető Sándor tanfolyamhallgató szavalt el tüzzel Prém József alkalmi költeményét.

Végül Schuster József művészi játékkal Farkas: Románját játszotta el, a zenekedvelők egyesületének vonózenekara pedig ugyancsak Farkasnak egyik szerenádját adta elő a közönség nagy tetszése mellett.

Ezzel a színes, szép ünnepély, amelynek sikere Králik László főgimnáziumi tanár, a kaszinó közművelődési bizottsága elnökének rendezését dicséri. véget ért.

A szabadliceum márciusi ünnepe.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület nagybecskereki szabadliceuma délután 5 órakor tartotta márciusi ünnepélyét, amely egyuttal az idei liceális előadások befejezője is volt.

Mint a liceum minden előadására, a tegnapi ünnepélyre is rengeteg közönség gyűlt össze a felső kereskedelmi iskola óriási dísztermébe, úgy, hogy a közönség nagyrésze már ki is szorult a tereméből. A szabadliceum tegnapi ünnepe valóban méltó befejezője is volt az idei előadásorozatnak. Ragyogó, színes és meleg ünnep volt, amelynek rendezése díszere válik a szabadliceum érdemduz vezetőjének, Kunyaskó Lajos felső kereskedelmi iskolai igazgatónak.

Az ünnepély műsorát Kéler hatalmas Rákóczi-nyitánya nyitotta meg, amelyet Osztie Béla ügyes vezetése mellett B. Radd Ilma, Griffel János és Strus Serafin művészi közreműködésével a Steiner Dezső, Wolf Károly, Czonya Viktor, Osztie Zoltán, Osztie Aladár, Stein István, Schultz Béla, Székely Bódog, Vitykay Gyula, Boleszny Antal tanulókból álló ifjúsági zenekar játszott el nagy hatás mellett.

Ezután Török Ferenc áll. polgári iskolai tanár lendületes ünnepi beszéde következett, aki lelkes gondolatoktól hevített szavakban vázolta az emlékezetes márciusi napok eseményeit. Zajos taps zugott föl a nagyhatású beszéd után, amelynek elcsöndesültével Stumpf Mici pompás énekszámában gyönyörködött a közönség, aki Doppler: Ilka című operájából énekelt el egy dalt.

Sas Ede „Március 15” c. ünnepi ódáját Andorffy Zsíröss Kornélia szavaltta el kitűnő készséggel a közönség viharos tetszése és tapsa mellett. A műsort az ifjúsági énekkar karéneke zárta be, mely a zenekar kísérete mellett a Nemzeti zászló című karéneket adta elő. Ezután még a zenekar reárendített a Rá-

közi-indulóra s ennek viharzó hangjai mellett oszlott szét a közönség a fölemelő szép ünnepélyről.

Az iskolákban.

Megünnepelték még március 15-ikének emlékét az összes nagybecskereki iskolákban is, ahol énekszámokból, szavalatokból és beszédekből álló ünnepeket rendeztek s valamennyi szépen sikerült.

IDÓJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Március 16.

Barométer súlyed 752.1. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 15.2 C°. Hőmérséklet: maximum 15-ikén 14.0 C°, min. ma reggel 3.8 C°. Csapadék —. Felhőzet St2. Szélirány és erősség SE4. Jólát a következő 24 órára: Enyhe, elvélve csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Városi közgyűlés.** Nagybecskerek város képviselőtestülete ma délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, amelyről lapunk holnapi számában hozunk részletes tudósítást.

— **Jegyzőválasztás.** Zichyfalva községben ma tartották meg a jegyzői választást Ürményi Sándor főszolgabíró elnökle alatt, amely alkalommal Kleits Ferenc eddigi hely. jegyzőt 28 szavazattal 8 ellenében községi jegyzőnek választották meg.

— **Utóállítás.** Március 20-ikán a nagybecskereki Rezső-laktanyában utóállítás lesz, amelyen a főserozásról elmaradt hadkötelesek kerülnek állítás alá.

— **Iparengedélyek.** A szombaton délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő újabbaknak adott iparengedélyt, illetve iparigazolványt: Popovics Dánielnek könyv-, papir- és írószerárúsításra, Scheinberger Ilonának élelmiszereladásra, Schirádó Jánosné Helénának mész, szén és kerti vetemények árusítására, Hauschild Károlynak asztaloságra és Daruschütz Mátyásnak szobafestésre.

— **Az önkéntes ápolónői tanfolyam.** A Vöröskereszt-Egylet által Nagybecskereken rendezendő önkéntes ápolónői tanfolyamra jelentkezett hölgyek tegnap értekezletre gyűltek össze a vármegyeház főispáni kistermében özv. dr. Mihálovits Ödönne vezetésével. Az értekezleten a tanfolyamot vezető dr. Kleits János kórházi igazgató-főorvos előterjesztése alapján megállapították a tanfolyam munkabeosztását. A tanfolyam ma kezdődik s öt hétig tart naponként d. e. 11-től fél 1 óráig. A tanfolyamon résztvevő hölgyek névsorát, valamint egyéb részleteket a tanfolyamról holnapi számunkban közöljük.

— **Országos kereskedelmi kongresszus.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés fennállásának tizedik évfordulója alkalmából Budapesten folyó évi május hó 3-án diszközgyűlést, 4-én és 5-én pedig országos kereskedelmi kongresszust rendez. A kongresszus napirendjén szerepelnek mindazok az aktuális kérdések, amelyek a kereskedő-világot leginkább érdeklik: így a vám-, adó- és közlekedési politika, a közigazgatás reformja, a kereskedelmi szakoktatás, a perrendtartás, a csődjog reformja, a választott bíróságok kérdése, stb. Az ünnepélyen a német és osztrák kereskedelmi egyesületek kiküldöttei is megjelennek, a Hansabundot hírneves elnöke, Reisser titkos tanácsos képviseli.

viseli. Az ünnepélyre és kongresszusra felrándulóknak az OMKE mérsékelt áruvasuti jegyet bocsát rendelkezésére. Mivel ugyanekkor tartatik meg a tavaszi vásár is, előrelátható, hogy a kereskedők nagy számmal fognak a kongresszuson résztvenni.

— **Kiviteli alkalmak.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara a következő kiviteli alkalmakról értesíti az érdekelteket. Rustsukból kis tintaüvegcsék szállítására kérnek ajánlatot. Törökországba mezőgazdasági gépek vámmentesen vihetők be, továbbá Londonba magyar tojás, liszt és termény elhelyezésére nyílik alkalom, végül egy Délamerikában jó összeköttetésekkel bíró párisi exportőr Dél-amerikába képviselőket vállalna könnyű szobaszőnyvegek eladására. A fentebb felsorolt cikkekre vonatkozó jelentések és felvilágosítások, valamint az illető cégek címei a Magyar kir. Kereskedelmi Muzzeumban Budapesten tudhatók meg.

— **Halálozás.** Szecső Károly mődosai kir. bírósági végrehajtó f. hó 11-én, életének 56. évében meghalt. Az elhunytat esütörtökön délután 3 órakor a község közönségének nagy részvételével kísérték utolsó útjára.

— **Jutalom az inasközvetítésnél közreműködő tanítóknak.** A kereskedelemügyi magy. kir. miniszter a „Budapesti Ipari és Kereskedelmi Munkásközvetítő Intézet” (Budapest, VIII., József-utca 33.) előterjesztése folytán több olyan vidéki tanító és lelkész részére, kiknek közreműködésével az intézet 1913. évben legtöbb inast helyezett el, egyenként 50—50 korjutalmat engedélyezett. Jutalomban részesültek: Janul Miklós marosborgói, Orosz Gábor berettyócsuhaji, Papp Gusztáv esküllői, Rácz András kesztesi, Munkai József egyeki, Fábiani László nagyalmási, Jurenkov Márton jánoszteleki, Tima Géza esengeri, Illosvay István szamoslippói, Demján Antal székelyhidasai, Radulovits Teofil cserépaljai, Kollarov Pál ópávai, Jancsó János sándoregyházai, Medved Mátyás táresói, Gigassi Károly szobráncai, Hoffmann János pasaszentkatalini, Kovács Ferenc mitroviczai tanítók, Guthy József tornyospálczai gör. kath. lelkész, Petyis István szovárosi kereskedő és Ansoerge Antal zapresiczi pályamester. Az intézet újból kéri ez alkalommal a vidéki népiskolák tanítóit, hogy világosítsák fel a szegényebb sorsú földműves és napszámos fiúk szüleit, hogy az ipari pályán sokkal jobb sorsot biztosíthatnak gyermekeiknek, mint amint elérhetnek a cselédeskedéssel vagy napszámoskodással és hogy jelentsék be azokat, akik vállalkoznak valamely mesterség megtanulására, de figyelembe kell venniük, hogy csakis olyan 12 éven felüli fiú számíthat felvételre, aki ép és egészséges, eléggé erős s testi, szellemi, valamint erkölcsi fogyatkozásban nem szenved, amellet szófogadó, fegyvelmezt s teljesen megnyugszik abban, hogy meg kell válnia a szülői háztól. Együttal kéri még azon mestereket és kereskedőket is, akiknek inasra van szükségük s hajlandók az ellátás, ruházat és a tanoneviszonyból származó költségek vállalása mellett 4 esztendőre szerződtenni, hogy abbeli szándékukat jelentsék be az intézetnél egy levelezőlapon. Az intézet azonban megkívánja, hogy az illető mester vagy kereskedő jó bánásmódban részesítse a hozzá közvetítendő tanoncot, a tanoncszerződésben vállalt kötelezettségeket rendesen teljesítse és a tanonctartásra vonatkozó törvényes rendelkezéseket pedig pontosan megtartsa, mert ezekre nézve felelősséget vállal a szülőkkal szemben.

— **Jelentkezés az állami sofförképző-tanfolyamra.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdeklődőkkel, hogy az állami sofförképző-tanfolyamra jelentkezéseket elfogad a tanfolyam igazgatósága. A tanfolyamon résztvenni szándékozók részletes utbaigazítást nyerhetnek a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában.

— **A kis rajkó a máglyán.** Nagy-kikindáról írják: A kikindai kisbödömi cigánysoron, a cigányhazak előtti szalmával, trágyával teli dombon játszadozott a napokban reggel egy csomó cigánygyerek. Radu Vása 2 éves kis rajkó volt a játszó gyerekek közt a legkisebb s ezt a

kis fiut a többiek fölültették a domb tetejére, azután az egyik cigánygyerek gyufával meggyújtotta a szalmadombot, mely a száraz időben hamarosan lángot fogott. A kis rajkó a domb tetején jajgatott is kétségbeesetten, de a társai nem mertek, de nem is tudtak segítségére menni. Így azután a kis Radu Vása iszonyuan összeégett és mire az egyik putriban alvó öreg cigány a jajveszékésre előkerült, annyira összepörkölődött, hogy életbenmaradása kétséges. A kis Radu Vászt beszállították a közkórházba és a gyerek anyja, Radu Anna cigányasszony ellen a rendőrség gondatlanság miatt megindította az eljárást.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—10 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnémaintézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laknak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakszerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adhatnak vissza a szülőknak. Felhívják az érdekelteket, hogy kérvényeiket mielőbb, de legkésőbb június 15-éig küldjék be a temesvári siketnémaintézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **Égő villamos transzformátor.** Tegnap délelőtt 10 órakor a Merczy-utca és Bajza-utca sarkán lévő villamos transzformátor rövidzárlat következtében kigyulladt s rövid idő múlva a transzformátor faváza is tüzet fogott s égni kezdett. A toronyór tűzjelzésére a tűzoltóság csakhamar kivonult s az égő áramváltót eloltották, a villamosszerelők pedig a transzformátort rendbehozták.

— **Játék a fegyverrel.** Mint Törökbecséről jelentik, Mavrak Gyula ottani lakos kovácsműhelyében Báló Mihály 17 éves suhanc forgópisztolylyal játszott. A fegyver elsült és a golyó Vidovics Bozsidar 14 éves kovacsstanoncha furódott, aki súlyosan megsebesült.

— **Elveszett.** Hunyadi-(fő)-utcán át a Magyar-utca sarkáig terjedő uton elveszett egy 50 koronát érő fehér Reyerkalapdisz. Becsületes megtalálót kérem, adja azt át Prashák-testvérek virágkereskedésében, ahol illő jutalomban részesül.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Modern Mozi

= a városi színházban. =

Hétfő 16.

Kedd 17.

Nat Pinkerton:

A titkos szekrény.

Detektiv dráma 3 részben.

Albánia, Monarchiánk védelme.

Természet.

Dömötörnek fáj a feje. Tartóztassák le.

Humoros

Bohózat.

Kató mint rendőr.

Amerikai vígjáték.

Az ő szabadulása.

Amerikai dráma

= Kezdeté este fél 9 órakor. =

218—100.19

TÁVIRATOK.

A KÉPVISELŐHÁZ ÜLÉSE.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház holnap, kedden ismét ülést tart, amelyen a román paktum ügyét fogják tárgyalni. Ugy a kormánypárt, mint az ellenzék részéről még több felszólalás lesz, mindazonáltal a román paktum ügyével a héten okvetlen végezni fog a Ház.

A PALOTAŐRSÉGBEN NEM LESZ VÁLTOZÁS.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ellenzéki lapok a legkülönbözőbb változatokban, de a lényegre nézve egybehangzóan azt írják, hogy a parlamenti őrség újjászervezése és első-sorban az őrség tisztjeinek a csapatokhoz való visszarendelése el van határozva és legközelebb megtörténik. Illetékes helyről kijelentik, hogy a parlamenti őrség újjászervezéséről éppen úgy nincsen és soha nem is volt szó, mint az őrség tisztjeinek csapatjaikhoz való visszarendeléséről, minden erre vonatkozó közlés tehát teljesen légből kapott.

A MUNKAPÁRT ÉRTEKEZLETE.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Nemzeti Munkapárt ma este 8 órakor értekezletet tart, amelyen H a r k á n y i János báró kereskedelmi miniszter által beterveztendő több vicinális javaslatot tárgyalnak.

AZ ORSZÁGOS KASZINÓ ÉS A TISZTEK.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Terstyánszky budapesti hadtestparancsnok rendelkezett intézett a budapesti csapatparancsnokokhoz, amelyben utasítja őket, hogy az Országos Kaszinónak valamennyi aktív tiszt tagját hívják föl, hogy a kaszinóból azonnal lépjenek ki. A kilépések 24 órán belül meg is fognak történni. A tartalékos, nyugdíjas és szolgálaton kívüli tisztek egyelőre nem kaptak utasítást.

FEJERVÁRY GÉZA BÁRÓ 81 ÉVES.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Fejerváry Géza báró darabont kapitány ma ünnepelte 81-ik születésnapját, amely alkalomból széles körből üdvözölték.

AZ OROSZ VESZEDELEM.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: Ideérkezett bukaresti jelentések szerint az oroszok a Pruth-folyó mentén nagy katonai előkészületeket tesznek s különösen az orosz-román határon állomásozó kozák ezredeket erősítik meg.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből sürgönyzik: A Berliner Tagblatt szentpétervári tudósítója szerint a szombaton tartott titkos tanácskozáson a kormány tagjain kívül megjelentek az összes pártok vezetői. Az értekezleten a hadügyminiszter előadta az orosz birodalom további fegyverkezésének tervzetét, a pénzügyminiszter pedig az ország anyagi helyzetét és erőforrásait ismertette. Az értekezleten megjelentek az előadottakról szigorú titoktartást fogadtak.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról

sürgönyzik, az ugynevezett galicziai orosz egyelet ott gyűlést tartott, amelyen több orosz nacionalista, köztük Bobrinszky gróf is felszólalt s hevesen támadta Ausztria-Magyarországot a legutóbbi izgatási pörök miatt.

HORVÁT IZGATÁS.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Fiuméből sürgönyzik: Susákon a horvátok tegnap a tengerparti területek kisajátításáról szóló törvényjavaslat doigában népgyűlést tartottak, amelyen Supiló Ferenc volt horvát koalíciós képviselő hevesen támadta Magyarországot. A népgyűlésen egyhangúlag határozati javaslatot fogadtak el, hogyha a törvényjavaslat királyi szentesítést nyer, akkor — forradalmat csinálnak.

MÁRCIUSI ÜNNEP ZAVARGÁSSAL.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szociáldemokraták tegnap délután a Petőfi-szobor előtt márcusi ünnepélyt rendeztek, amely szépen tolyt le, a vége azonban rendzavarásba fullt. A beszédek elhangzása után a résztvevők csoportba verődve a városba vonultak. A Kossuth Lajos-utcában már rendőri készenlét várta a menetet. Blockenburg felügyelő feloszlásra szólította fel a tömeget, amely azonban nem engedelmessé vált. Sőt többen szidalmazni kezdték a rendőröket és fenyegető magatartást tanúsítottak. Ilyen kiáltások hangzottak: „Le a Tisza-huszárokkal! Üssük agyon a pribékeket!” A rendőrség erre erőszakkal akarta a tüntetőket feloszlítani. Erre mint egy jeladásra a tömeg kövekkel, botokkal sorra betörte a Kossuth Lajos-utcában és környékén levő üzletek ablakait. A rendőrök ezután attakot intéztek a tüntetők ellen, akiket megkardlapozva szórtak szét. Több embert a rendőrök előállítottak és nyomozzák azokat, akik a kirakattörésben résztvettek.

KATASZTRÓFA A DUNÁN.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, szombaton délután 16 szerb munkás dereglyén át igyekezett keresztül-menni Turnszeverinbe. A dereglye a folyam közepén fölborult s mind a 16 ember a vízbe fullt.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

B u d a p e s t, márc. 16. (A „Torontál” eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezető értékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 847.50, Osztrák Hitel 639, Koronajáradék 82.60, Osztrák-Magyar Államvasut 713, Jelzáloghitelbank 445, Leszámitoló Bank 524, Hazai Bank 283, Magyar Bank 537, Kereskedelmi Bank 3660, Rimamurányi 666, Salgótarjáni 726, Általános Kőszénbánya 1064, Közuti Vasut 630, Villamos Vasut 333.50, Adria 618.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.39
Buza (októberre)	11.15
Rozs (áprilisra)	9.48
Rozs (októberre)	8.55
Zab (áprilisra)	7.59
Zab (októberre)	7.68
Tengeri (májusra)	6.68
Tengeri (júliusra)	6.80

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdéforgalomról és a pénzügyi piacról.

Budapest, 1914 március 12.

A legutóbbi héten a budapesti értéktőzsde, csakugy, mint az összes kontinentális tőzsdék, meglehetősen depresszió alatt állott és az árfolyamok aránylag kis forgalom mellett esőkkenő irányzatot követtek. Ez a lanya irányzat a külpolitikai helyzet pesszimiztikus megítélésével áll összefüggésben és különösen kedvezőtlen hatást gyakorolt a német sajtó két tekintélyes orgánumának kissé harcias hangucikke Oroszország ellen. Bár a német sajtónak ezen erőlyes állásfoglalását illetékes körök nem osztják és semmi komoly benyodalomtól nem tartanak, mégis a béke megzavarásának eszméje is már idegesítette a közvéleményt. A pénzügyi hírei nem tüntetnek fel lényeges változást, a jegybank legutóbbi kimutatása ismét kedvezőbb és az Osztrák-Magyar Bank mai kamatlábleszállítása, bár arra biztosan nem számítottak, nem gyakorolt nagyobb hatást. A tőzsde irányzata nagyjában változatlan maradt.

Feltűnő volt a legutóbbi héten a járadékpiac lanyhasága. A 4%-os magyar koronajáradék kb. 1%-ot vesztett árfolyamából, melyből csak ma a kamatlábleszállításra való tekintettel térült meg valami. Ugyszintén az új törlesztéses járadék árfolyama alig haladja meg a kibocsátási árfolyamot. A járadékpiac eme lanyhasága tán a rendkívül nagy közszükségletekkel magyarázható csak, melyekkel szemben, dacára a pénzűrségnek, a piac felvevőképessége nem elég nagy. Mai napon került aláírásra Budapest székesfőváros új kölcsöne is, mely tekintettel a kiterjedt konzorciumra, mely az elhelyezésről gondoskodik, remélhetőleg jó eredménnyel fog járn.

A részvénytőzsdén számottevő üzlet alig volt. A vezető bank- és helyi papirok árfolyamai 5—6 koronával esőkkenek, a vaspiacon hírei sem voltak kielégítőek. Ipari papirok közül is csak elvétve volt valamelyik iránt nagyobb érdeklődés tapasztalható.

Az általában lanyha irányzattal szemben kiemelendő az Adria tengerhajózási részvények nagy áremelkedése, mely az új szubvenciós szerződés végleges elintézésére állott be, mely szerződést, mint már korábban is volt alkalmunk erre rámutatni, a társaság jövő fejlődése szempontjából nagyon kedvezőnek tartják.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	
Nagybecskerekre pályaudvarról.	óra perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6.21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7.10
Karlovára délelőtt	10.00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Karlova—Szegedre délután	1.13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután	4.00
Pancsovára délután	5.40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7.18
Pancsovára délelőtt	8.10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.

Módos—Temesvárra reggel	3.33
Zsombolya—Temesvárra délelőtt	10.69
Szécsány—Módos—Zsombolya—Temesvárra reggel	6.35
Antalfalvára reggel	4.30
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.28
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25

ÉRKEZIK.

Nagybecskerekre pályaudvarra.

Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9.21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7.17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4.50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3.11
Szeged—Karlováról délelőtt	9.24
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt	6.49
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt	9.28
Temesvár—Zsombolyáról este	6.40
Pancsováról délelőtt	8.38
Pancsováról este	7.09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.

Módosról reggel	6.56
Szécsányról este	8.16
Pancsováról délután	5.04
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt	8.28

Tábla 8

Pénz!

Törlesztéses jelzálogkölcsönt

4 1/2% alapon,

továbbá I-ső és II. helyre való bekelezési váltókölcsönt legelőnyösebb feltételek mellett földbirtokokra és házakra

legrövidebb idő alatt, szolid bázis alapján

= folyósítok. =

ingatlanok eladását, vételét, valamint azoknak haszonbérbeadását is elvállalom.

Kardos Lipót

:: bank és bizományi irodája ::

Nagybecskerek, Szerb templom-utca,

:: a szerb templommal szemben. ::

Telefonszám 318. Telefonszám 318.

Eladó

130 hold prima szántóföld tanyával Nagybecskereken, 70 hold prima szántóföld

tanyával Nagybecskereken, 80 hold prima

szántóföld Versecz mellett 379-72

Kardos Lipót

bankbizományos, Nagybecskerek

Lukácsfalva község előljáróságától.

603-914. szám. 365-3.2

Árverési hirdetmény és feltételek.

A község képviselőtestületének folyó évi február hó 14-én H-6/914. kgy. sz. határozata folytán Lukácsfalva község tulajdonát képező vadászati joga, amely kiterjed Lukácsfalva község külterületéhez tartozó 29 hold 1185 □-öl Sztaró Szellő, 562 hold 1146 □-öl Budzsák és legelő és 148 hold 908 □-öl réti szántóból álló területre 1914. évi július hó 1-től 1920. évi június hó 30-ig terjedő 6 egymásután következő évre Lukácsfalván, a község hivatalos helyiségében 1912. évi április hó 4-én d. u. 2 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Feltételek:

1. Kikiáltási ár egy évre 320 korona.
2. Árverési szándékozók kötelesek 10% óvadékot letenni, mely óvadék az utolsó részletbe lesz betudandó.
3. A bérösszeg negyedévi részletekben előre fizetendő.
4. A bérleti szerződés és az árverési jegyzőkönyvre szükséges bélyegkötségeket a bérlet kötelese viselni.
5. A vadászat csakis az 1883. évi XX. t. cikkben körülírt korlátok között és csak akkor gyakorolható, ha a vonatkozó haszonbéri szerződés jóváhagyást nyert

Lukácsfalva, 1914. évi március hó 4-én.

Müller, jegyző. Vusák, bírő.

A nagybecskereki járás főszolgabírájától.
1590-914. szám. 367-3.3

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községében megüresedett II-ik segédjegyzői állásra, melynek alapilletménye az 1913. évi LX. t. c. 1. §-ának rendelkezése folytán 1400 korona évi törzsfizetés, pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a törvényben előírt okmányokkal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi április hó 5-ig hozzám benyujtsák.

A választás határidejét pedig később ki fogom tűzni.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 10-én.

Lowieser, főszolgabíró.

Nagyzezsény község előljáróságától.
330-914. szám. 375-3.1

Hirdetmény.

Nagyzezsény községben az évi 920 korona fizetés s némi mellékjövdelemmel egybekapcsolt irnok-végrehajtói állás f. évi április 1-től betöltendő. Kérvények alulírtokhoz küldendőek.
Nagyzezsény, 1914 március 12.

Trifunov, jegyző.

272-1914. végreh. sz. 381-1

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi Sp. I. 1089/3. számú végzése következtében dr. Winter Lajos nagybecskereki ügyvéd által képviselt Braun Armin javára 223 korona 03 fillér s jár. erejéig 1913. évi október hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1850 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kukoricamorzsoló, daráló nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. járásbírósnak 1914. évi V. 122/1. számú végzése folytán 223 korona 03 fillér tőkekövetelés, ennek 1913. évi július hó 24. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 82 kor. 64 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Nagyerzsébetlakon adós lakásán leendő megtartására 1914. évi március hó 27. napjának délutáni 3 órája határidőül kitzétek és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi LXI. t. c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1914. évi március hó 9. napján.

Szeckó Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szekevény község előljáróságától.

584-914. szám. 369-3.1

Hirdetmény.

Szekevény község előljárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező és Szekevény község határában gyakorolható vadászati jog 1914. évi június hó 16-tól számítandó 6 (hat) egymásután következő évre szóbeli nyilvános árverés útján bérbe fog adatni, melyre árverési határnapul 1914. évi március hó 31-ének d. e. 10 órája tüzetik ki a község ház üléstermében.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.

Szekevény, 1914. évi március hó 10-én.

Szobotics, jegyző. Tomucz, bírő.

Töröktpolya község előljáróságától.

201-914. szám. 371-1.1

Árlejtési hirdetmény.

Töröktpolya községben 16.866 korona költségelőirányzattal egy tanítói lakás és két tanterem építése iránt az árlejtés 1914 március 29-én d. e. 10 órakor Töröktpolya község házában fog megtartatni.

Közelebbi feltételek a töröktpolyai körjegyzői hivatalban megtekinthetők.

Töröktpolya, 1914 március 9-én.

Az előljáróság.

226. Bvk. 1914. sz. 382-1

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. törvényszék 1914. évi 2587. számú végzésével megkeresett nagybecskereki kir. járásbírósnak 1913. évi V. 269. számú végzése folytán dr. Winter Lajos ügyvéd által képviselt Filiale der k. k. priv. Oest. Länderbank javára 209 korona 24 fillér tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán 1914. évi február hó 17. napján lefoglalt és 1173 koronára becsült ingóságokra az árverés elrendeltetvén, annak Nagybecskereken Korona-utca 1. sz. a. leendő megtartására határidőül 1914. évi március hó 31. napjának délután 2 órája kitzétek az 1914. évi V. 269/2. sz. a. k. végzés alapján.

Az árverés alá kerülő ingóságok megjelölése: cipők.

Nagybecskereken, 1914. évi március hó 9. napján.

Schmelz, kir. bir. végrehajtó.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

11123-1913. tkvi. sz. 358-1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Ipar és kereskedelmi bank részvénytársaság nagybecskereki cég végrehajtónak Sztoics Krszta végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1800 korona tőkekövetelés és járulékaik behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felső-íttebe községben fekvő s a felsőíttebei 2362. számú tkvben A I. 1-10. sor., 1668/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 2134/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 2690/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 3043/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 3055/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 3510/a/3. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 3967/a/3. hrsz. 800 □-öl területű kaszálóra, 4857/a/3. hrsz. 800 □-öl területű kaszálóra, 5783/4867. hrsz. 45 □-öl területű pótkertre és 5795/4867. hrsz. 220 □-öl területű pótkertre 1014 korona kikiáltási árban, továbbá a felsőíttebei 2362. sz. tkvben A II. 1-6. sor., 1360/c. hrsz. 800 □-öl területű szántóra, 1818/c. hrsz. 600 □-öl területű szántóra, 2277/c. hrsz. 600 □-öl területű szántóra, 2733/c. hrsz. 600 □-öl területű szántóra, 3367/c. hrsz. 600 □-öl területű szántóra és 3822/c. hrsz. 600 □-öl területű szántóra 301 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi április hó 2. (második) napjának délelőtt 11 óráig Felsőíttebe község házában fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem adhatók el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kiküldötttel letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t. c. 147., 150., 170. §§. 1908. XL. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérést tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegyenlíteni. (1908. XLI. t. c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1913. évi december hó 30. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.

Kistószeg község előljáróságától.

353-914. szám. 370-2.1

Versenyárgyalási hirdetmény.

Kistószeg község közbirtokossága 7353 K 32 fillér költségelőirányzat mellett egy bika- és ménistallót épített.

Ezen munkálatok kivételének biztosítása céljából 1914. évi március 31. napjának d. e. 9 óráig Kistószeg község háza tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenyárgyalás hirdetteik.

Vállalkozni óhajtók felhivatnak, hogy erre vonatkozó zárt ajánlataikat a fenti nap d. e. 8 óráig Kistószeg községnél annál inkább adják be, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlathoz a költségösszeg 5%-ának megfelelő bánatpénz csatolandó.

A terv és részletes költségvetés, valamint a feltételek a hivatalos órák alatt Nagyítószeg körjegyzői irodájában megtekinthetők.

Kistószeg, 1914. évi március hó 11-én.

Előljáróság.

Rámpás

dr. Brájler Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös " 68 "

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21-x.31